

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Živnostenská kontrola a delikty podle živnostenského zákona

Kontrolními orgány na úseku živnostenského podnikání jsou živnostenské úřady, které jsou tvořeny soustavou okresních živnostenských úřadů (referáty okresních úřadů), obecních živnostenských úřadů (odborny pověřených obecních úřadů) a na území hlavního města Prahy živnostenskými odborny úřadů městských částí určených Statutem hlavního města Prahy a odbornem Magistrátu hlavního města Prahy a Živnostenským úřadem České republiky

Kontrolními orgány na úseku živnostenského podnikání jsou živnostenské úřady, které jsou tvořeny soustavou okresních živnostenských úřadů (referáty okresních úřadů), obecních živnostenských úřadů (odborny pověřených obecních úřadů) a na území hlavního města Prahy živnostenskými odborny úřadů městských částí určených Statutem hlavního města Prahy a odbornem Magistrátu hlavního města Prahy a Živnostenským úřadem České republiky. Kontrolu vykonávají pracovníci těchto živnostenských úřadů na základě písemného pověření. Živnostenská kontrola sleduje především plnění povinností stanovených živnostenským zákonem a dalšími zvláštními předpisy a také zda-li podnikatelé dodržují podmínky provozování živnosti, které jsou uloženy v koncesní listině. Pro účely této kontroly zákon dává živnostenskému úřadu oprávnění požadovat od podnikatele doklady o splnění jemu uložených povinností. Podnikatel je naopak oprávněn přizvat si v průběhu kontroly jím zvolenou třetí osobu. Její nepřítomnost však není důvodem k přerušlení kontroly. V rámci živnostenské kontroly je živnostenskému úřadu umožněno ukládat závazné pokyny k odstranění nedostatků zjištěných u podnikatele, kdy živnostenský úřad může rozhodnutím uložit podnikateli odstranění nedostatků zjištěných při provozování činnosti. Koncepce tohoto institutu je vedena snahou o rychlejší zjednání nápravy nedostatků, které byly zjištěny a případně tak i předejít uložení pokuty za porušení zákona.

Pracovníci živnostenských úřadů jsou pro provádění živnostenské kontroly na základě zvláštního zákona (zákon ČNR č. [552/1991](#) Sb., o státní kontrole) vybaveni řadou oprávnění a jsou jim také uloženy povinnosti. Kontrolní pracovníci mají například právo vstupu do objektů kontrolovaných osob, právo požadovat na kontrolovaných osobách předložení potřebných dokladů a poskytnutí pravdivých informací apod. Jejich hlavní povinností je zjistit při kontrole skutečný stav věci. Co se týká povinností kontrolované osoby, ta má především povinnost vytvořit základní podmínky k provedení kontroly a poskytnout součinnost.

Živnostenský zákon konstruuje pro ochranu svých ustanovení skutkové podstaty správních deliktů, které lze rozčlenit na neoprávněné podnikání a porušení jiných ustanovení zákona. Neoprávněným podnikáním je podle zákona provozování činnosti, která je předmětem živnosti, bez živnostenského oprávnění pro tuto živnost, přičemž za neoprávněné podnikání se považuje i jednorázové a nahodilé provozování živnosti po dobu jejího pozastavení. Neoprávněné podnikání se člení podle toho, zda pachatelem je právnická či fyzická osoba a podle toho, o kterou živnost jde, zda o volnou, řemeslnou, vázanou či koncesovanou. Výše pokuty může u právnické osoby dosáhnout až výše jednoho milionu korun a u fyzické osoby až dvě stě tisíc korun. Ustanovení trestního zákona týkající se stíhání fyzických osob pro neoprávněné podnikání zůstávají nedotčena. Tzv. porušení jiných ustanovení zákona spočívají např. v neustavení odpovědného zástupce v případech, kdy je k tomu podnikatel povinen, v neoznámení zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně živnostenskému úřadu, v neoznámení změny údajů obsažených v ohlášení nebo v žádosti o udělení koncese. Pokuta

může být uložena až do výše sto tisíc korun.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)